

PRAKSISOVERSIGT · REVISORER

Praksisoversigt over revisors uafhængighed (revisorloven § 24)

Flertrinsraketten i § 24, Revisornævnets sanktionspraksis og Østre Landsrets opgør med forbindelser via kundens ejerkreds

Version 2 · Opdateret 6. sep. 2026 · 32 afgørelser · 1994-2026

[Læs online](#)

INTRODUKTION

Revisors uafhængighed er den bærende forudsætning for, at revisor kan fungere som offentlighedens tillidsrepræsentant ved erklæringsopgaver med sikkerhed. Kravet er opbygget som en principbaseret "flertrinsrakette" i revisorloven § 24 – en generel uafhængighedspligt (stk. 1), en "velinformeret tredjemand"-test (stk. 2), et trusselskatalog med sikkerhedsforanstaltninger (stk. 3) og en bemyndigelse (stk. 4), der er udmøntet i uafhængighedsbekendtgørelsen med dens absolutte trusler. Praksis skabes helt overvejende af Revisornævnet, hvor Erhvervsstyrelsen som klager gennem 2022-2025 opbyggede en vidtgående linje om "forretningsmæssige forbindelser" med normalbøder på 100.000 kr. Den linje underkendte Østre Landsret den 12. marts 2026 i en principiel dom, som Revisornævnet har anket til Højesteret.

PRINCIPPER UDLEDT AF PRAKSIS

- 01** Uafhængighedskravet i revisorloven § 24 gælder kun erklæringsopgaver med sikkerhed efter § 1, stk. 2 – for andre erklæringer efter § 1, stk. 3 er retsfølgen alene en oplysningspligt i erklæringen efter § 16, stk. 4.
- 02** Uafhængighed kræves både i opgaveperioden OG i hele den periode, regnskabet eller det forhold, der erklæres om, dækker – en relation, der er afviklet inden erklæringsdatoen, frikender derfor ikke automatisk.
- 03** De trusler, der er opregnet i uafhængighedsbekendtgørelsens § 2, stk. 1, er absolutte: ingen sikkerhedsforanstaltning kan reducere dem til et acceptabelt niveau, og revisor skal altid afstå fra opgaven.
- 04** Østre Landsret fastslog den 12. marts 2026, at uafhængighedsbekendtgørelsens § 2, stk. 1, nr. 5, efter sin ordlyd alene rammer forretningsmæssige forbindelser med den reviderede virksomhed selv – ikke indirekte forbindelser via fælles medinvestering med virksomhedens ejere eller ledelsesmedlemmer.
- 05** Kommissionens henstilling 2002/590/EF er ikke retligt bindende og kan ikke udvide en dansk bekendtgørelses ordlyd til skade for revisor, når der ikendes disciplinærbøder.

- 06** Revisornævnets faste praksis er en normalbøde på 100.000 kr. i førstegangstilfælde ved habilitetsovertrædelser – uændret efter revisorlovsændringen med virkning fra 17. juni 2016.
- 07** Gentagen tilsidesættelse af uafhængighedsreglerne skærper bøden til 150.000-200.000 kr., men udløser ikke uden videre betinget frakendelse efter § 44, stk. 2.
- 08** Bøden kan nedsættes – i praksis halveres til 50.000 kr. – når revisor udtrykkeligt oplyser i selve erklæringen, at uafhængighedskravet ikke er opfyldt.
- 09** Det er revisors eget og objektive ansvar at sikre, at inhabiliterende forbindelser er formelt afviklet inden erklæringsafgivelsen; en faktisk, men ikke CVR-registreret udtræden er ikke tilstrækkelig.
- 10** Kravet om uafhængighed gælder selvstændigt for hver enkelt underskrivende revisor – en medunderskrivende uafhængig revisor er ikke en sikkerhedsforanstaltning, der kan reparere den andens inhabilitet.
- 11** Ægtefællers og samlevendes forretningsmæssige forbindelser smitter af på revisor efter bekendtgørelsens § 2, stk. 1, nr. 6, jf. stk. 3, og en ægtepagt om fuldstændigt særeje ophæver ikke det familiemæssige bånd.
- 12** Den underskrivende revisor hæfter disciplinært for opgaveteamets uafhængighed, også når en medarbejder har fortiet sine egne engagementer hos erklæringskunden.
- 13** En erklæring afgivet af en revisor, der som domstolsudpeget skønsmand afgiver skønsrapport, er ikke omfattet af revisorlovens erklæringsbegreb og falder uden for Revisornævnets kompetence.
- 14** Kun Erhvervsstyrelsen kan indbringe en revisionsvirksomhed selvstændigt for Revisornævnet, jf. revisorloven § 43, stk. 5.
- 15** For virksomheder af interesse for offentligheden suppleres § 24 af forordning (EU) nr. 537/2014 med forbudte ikke-revisionsydelser, 70 %-honorarloft, 15 %-afhængighedsprocedure, forbud mod betinget honorar og firmarotation.
- 16** Karensreglen i § 24 c forbyder den underskrivende revisor at tage ledende stilling hos kunden i 1 år – 2 år ved virksomheder af interesse for offentligheden – og gælder siden 2024 også erklæringer om bæredygtighedsrapportering.

Flertrinsraketten: opbygningen af uafhængighedskravet i revisorloven § 24

§ 1

Uafhængighedsreglerne er bevidst konstrueret som en principbaseret trappe, hvor hvert trin har sin egen funktion. [Revisorloven § 24, stk. 1](#) fastlægger den generelle pligt: revisor, revisionsvirksomheden og andre personer i revisionsvirksomheden, der er knyttet til opgaven eller kontrollerer dens udførelse, skal ved opgaver omfattet af [§ 1, stk. 2](#) være uafhængige af den virksomhed, opgaven vedrører, og må ikke være involveret i virksomhedens beslutningstagning.

Afgørende – og en tilbagevendende kilde til sanktioner – er bestemmelsens tidsmæssige rækkevidde:

"Uafhængighed kræves både i opgaveperioden og den periode, regnskabet eller det forhold, hvormed der skal afgives erklæring, dækker. Opgaveperioden begynder ved påbegyndelse af udførelse af erklæringsopgaven og ophører, når erklæringen er afgivet."

§ 24, stk. 2 opstiller dernæst målestokken: revisor er ikke uafhængig, hvis der foreligger en direkte eller indirekte økonomisk interesse eller et forretnings-, ansættelsesmæssigt eller andet forhold – herunder levering af ydelser uden for § 1, stk. 2 – **mellem revisor og den virksomhed, en opgave vedrører**, som for en velinformeret tredjemand kan vække tvivl om uafhængigheden. Samme test gælder for andre personer i revisionsvirksomheden, for revisionsvirksomheden selv og for dens netværk.

§ 24, stk. 3 opregner trusselskatalogen – selvrevision, egeninteresse, partiskhed, nære personlige, herunder familiære, relationer og intimidering – og pålægger revisor at træffe sikkerhedsforanstaltninger. Er truslen af en sådan art i forhold til de trufne foranstaltninger, at uafhængigheden er bragt i fare, skal revisor afstå fra opgaven. Bemyndigelsen i § 24, stk. 4 er udmøntet i [bekendtgørelse om godkendte revisorers og revisionsvirksomheders uafhængighed](#), mens § 24, stk. 5 pålægger revisionsvirksomhederne at sikre dokumentation af alle væsentlige trusler og modforanstaltninger i arbejdsrapporterne.

Denne arkitektur er ikke tilfældig. Forarbejderne til den oprindelige revisorlov fra 2008, der gennemførte artikel 22 i [8. selskabsdirektiv, direktiv 2006/43/EF](#), beskriver den udtrykkeligt:

"Som det er tilfældet med den gældende lovs § 11 om uafhængighed, er også forslaget bygget op som en »flertrinsrakett«, hvor stk. 1 er den overordnede bestemmelse, der formulerer det generelle uafhængighedskrav. Stk. 2 angiver en række situationer, hvor revisor ikke er uafhængig, hvis der kan vækkes tvivl herom hos en velinformeret tredjemand. Stk. 3 omhandler en række trusler, som kan være uafhængighedstruende samt den mulige brug af sikkerhedsforanstaltninger i den anledning."

Forarbejderne præciserer også, at begrebet velinformeret tredjemand "skal som hidtil forstås som en person, der forudsættes at have den fornødne indsigt i omstændighederne omkring en konkret erklæringsopgave til at kunne foretage en vurdering af forholdene". Om økonomiske interesser sondres skarpt: den **direkte** økonomiske interesse er absolut og omfatter "nogen som helst form for økonomisk interesse", mens der ved den **indirekte** interesse indgår et væsentlighedskriterium – medejerskab via større investeringsforeninger eller pensionskasser er ikke omfattet.

Bestemmelsen blev gennemgribende omstruktureret ved ændringsloven af 9. juni 2016 (**lov nr. 631 af 8. juni 2016**), der gennemførte [ændringsdirektiv 2014/56/EU](#) og valgmulighederne i PIE-forordningen. Ved den lejlighed blev det tidligere stk. 4 om selvrevision og egeninteresse ved virksomheder af interesse for offentligheden ophævet – reguleringen ligger nu direkte i forordningen – kravet om uafhængighedsvurdering ved opgaveaccept flyttet til § 15 a, karensreglen udskilt til § 24 c, og de nye stk. 6 og 7 om fusioner og overtagelser indsat. Revisorkommissionens betænkning nr. 1411/2002 om revisorlovgivning – uafhængighed og liberalisering udgør den ældre, men fortsat oplysende, analyse af begrebet offentlighedens tillidsrepræsentant og af hvor langt uafhængighedskravet rækker.

Der er pr. dags dato ingen vedtagne, men endnu ikke konsoliderede ændringer til revisorloven § 24.

LOV

[Revisorloven § 1, stk. 2](#)[Revisorloven § 15a, stk. 1](#)[Revisorloven § 24, stk. 1-5](#)[Revisorloven § 24c, stk. 1](#)

§ 2 Anvendelsesområdet: hvornår er en erklæring omfattet af § 24?

Uafhængighedskravet i § 24 er knyttet til erklæringsopgaver med sikkerhed efter [revisorloven § 1, stk. 2](#) – revisionspåtegninger og andre erklæringer med sikkerhed, der ikke udelukkende er bestemt til hvervgiverens eget brug. For de "andre erklæringer" i [§ 1, stk. 3](#) gælder § 24 ikke; her er retsfølgen alene den oplysningspligt, der følger af [§ 16, stk. 4](#): "Hvis revisor ikke er uafhængig ved udførelsen af opgaverne, jf. § 24, skal dette oplyses i erklæringen."

Grænsedragningen er reelt afgørende for, om der overhovedet foreligger en overtrædelse – og den prøves jævnligt. I **25-07027** (Revisornævnets kendelse af 10. december 2025, sag 036-2025) forsøgte en statsautoriseret revisor netop at kvalificere sin erklæring om mulig genoptagelse af et selskab under tvangsopløsning som en § 1, stk. 3-erklæring, fordi den var udarbejdet efter ISAE 3000 og ikke efter ISA 700-serien. Erhvervsstyrelsen fastholdt, at erklæringen var omfattet af § 1, stk. 2, fordi den (i) ikke udelukkende var bestemt til hvervgiverens eget brug og (ii) var afgivet med **høj grad af sikkerhed** – og at [§ 16, stk. 4](#) udelukkende gælder erklæringer uden sikkerhed. Nævnet fastholdt overtrædelsen i sin helhed. Sagen illustrerer også, at [selskabslovens § 37, stk. 2](#) udtrykkeligt gør revisorlovens § 24 anvendelig på sagkyndige vurderingsmænd.

Den omvendte situation ses i **22-15217**, hvor Erhvervsstyrelsen rejste to selvstændige klagepunkter mod samme revisor for samme forbindelse: revisionspåtegningen for 2020 blev bedømt efter [§ 24, stk. 1 og 2](#), mens erklæringen om **opstilling** af årsregnskabet for 2021 – en opgave uden sikkerhed – blev bedømt efter [§ 16, stk. 4, 2. pkt.](#), fordi revisor havde undladt at oplyse om sin manglende uafhængighed. Begge klagepunkter blev taget til følge.

Yderpunktet er **26-00287** (kendelse af 10. december 2025), hvor en statsautoriseret revisor som domstolsudpeget skønsmand havde afgivet en solvensrapport i en civil omstødsessag. Revisornævnet afviste klagen for manglende kompetence:

"En skønsrapport afgivet af en revisor som skønsmand udpeget i medfør af retsplejelovens regler om syn og skøn er ikke en erklæring med sikkerhed og dermed heller ikke omfattet af revisorlovens § 1, stk. 2 og 3."

Klagen skulle i stedet rettes til den udpegende domstol. Tilsvarende afviste nævnet i **25-07866** to klagepunkter, fordi det ikke var dokumenteret, at der overhovedet forelå en erklæring omfattet af erklæringsbekendtgørelsen.

LOV

[Revisorloven § 1, stk. 2, 3](#)
[Revisorloven § 16, stk. 4](#)
[Revisorloven § 24, stk. 1, 2](#)
[Selskabsloven § 37, stk. 2](#)

PRAKSIS

Revisornævnet · Bøde på 50.000 kr. for uafhængighedsbrud: Statsautoriseret revisor afgav erklæring for eget selskab under tvangsopløsning 10.12.2025

Revisornævnet · Revisornævnet afviser klage over skønsrapport – statsautoriseret revisors solvensrapport i civil retssag falder uden for revisorlovens erklæringsbegreb 10.12.2025

Revisornævnet · Revisornævnet: Registreret revisor bødelagt for manglende uafhængighed ved fælles bestyrelsesposter med revisionsklient 14.06.2023

§ 3 De absolutte trusler i uafhængighedsbekendtgørelsens § 2 – hvor sikkerhedsforanstaltninger ikke hjælper

Bemyndigelsen i § 24, stk. 4, er udmøntet i [uafhængighedsbekendtgørelsen](#) (bekendtgørelse nr. 52 af 2024, i kraft 1. juni 2024). Systematikken er todelt. [§ 1, stk. 1](#) gentager hovedreglen: revisor må ikke udføre § 1, stk. 2-opgaver, når der foreligger trusler, der kan vække tvivl hos en velinformeret tredjemand. [§ 2, stk. 1](#) opregner derefter de situationer, hvor trusler **altid** foreligger:

- **nr. 1** – revisor eller andre opgaveknyttede personer er eller har inden for de seneste 2 år været ansat i en ledelsesfunktion hos kunden og har udøvet indflydelse på det, opgaven vedrører
- **nr. 2** – nogen form for direkte eller væsentlig indirekte økonomisk interesse i kunden, eller deltagelse i transaktioner i finansielle instrumenter udstedt eller garanteret af kunden
- **nr. 3** – væsentlig direkte økonomisk interesse i en virksomhed tilknyttet kunden
- **nr. 4** – pengegaver, gaver, erkendtligheder eller lignende fordele, medmindre værdien er ubetydelig
- **nr. 5** – i øvrigt en forretningsmæssig forbindelse med kunden, som indebærer en fælles kommerciel eller økonomisk interesse, medmindre den udøves inden for begge parter normale virksomhed og på almindelige forretningsmæssige vilkår og ikke har et så betydeligt omfang, at den udgør en trussel; krydsende revision er dog aldrig tilladt
- **nr. 6** – tætte familiemæssige bånd til personer med de i litra a-e nævnte relationer til kunden
- **nr. 7** – kunden har direkte eller væsentlig indirekte økonomisk interesse i revisionsvirksomheden eller ret til at udpege medlemmer til dens bestyrelse

Retsvirkningen er hård og fremgår af [§ 2, stk. 2](#): "Trusler, som nævnt i stk. 1, er altid så betydelige, at ingen sikkerhedsforanstaltning kan reducere truslen til et acceptabelt niveau, og revisor skal altid afstå fra at udføre opgaven." Kun de relative trusler i [§ 7](#) – klassisk selvrevision efter nr. 1 (revisor ville "i hovedsagen udtale sig om eget arbejde"), rollen som partsrepræsentant i juridiske tvister efter nr. 2, fjernere familiebånd efter nr. 3 og andre tilknyttedes forbindelser efter nr. 4 – kan afbødes med sikkerhedsforanstaltninger.

Den mest anskuelige anvendelse af de absolutte trusler er **25-07027**. Revisor ejede 51 % af kapitalandele og stemmerettigheder i det selskab, han erklærede om, og havde været bestyrelsesformand indtil **dagen før** erklæringsafgivelsen. Nævnet fandt begge absolutte trusler realiseret: bestyrelsesformandsposten var en ledelsesfunktion efter nr. 1, og ejerandelen – kombineret med at selskabet var komplementar i revisors egen revisionsvirksomhed – var en direkte økonomisk interesse efter nr. 2. Revisors forsvar om, at Erhvervsstyrelsen telefonisk havde accepteret erklæringen, blev afvist med den principielle begrundelse, at en styrelsesmedarbejder ikke kan dispensere fra præceptiv lovgivning.

Samme mønster i **22-16421**, hvor en registreret revisor afgav erklæring om tilbagebetaling af et lån ydet til et selskab, han selv ejede 100 % af og var direktør i – bøde 150.000 kr. som skærpelse for gentagelse. Og i **24-07674**, hvor en statsautoriseret revisor afgav kapitalerklæringer ved kontantstiftelse af to anpartsselskaber, mens selskabskapitalen stod på **revisionsvirksomhedens egen bankkonto**. Revisor anerkendte forholdet og forklarede det med, at stifternes pengeinstitutter ikke ville oprette konti før CVR-registrering – men egeninteressesetruslen var uomgængelig, og bøden blev fastsat til standardniveauet 100.000 kr.

[§ 5](#) tilføjer to yderligere absolutte trusler, der dog kun gælder virksomheder af interesse for offentligheden ved andre erklæringsopgaver med sikkerhed end revision: deltagelse i bogføring eller udarbejdelse af det dokument, opgaven vedrører, og deltagelse i rekrutteringen til centrale finansielle og administrative ledelsesstillinger inden for de seneste 2 år.

[Bekendtgørelse om godkendte revisorer og revisionsvirksomheders uafhængighed § 5, stk. 1](#)
[Bekendtgørelse om godkendte revisorer og revisionsvirksomheders uafhængighed § 7, stk. 1](#)
[Revisorloven § 24, stk. 4](#)

PRAKSIS	Revisornævnet · Bøde på 50.000 kr. for uafhængighedsbrud: Statsautoriseret revisor afgav erklæring for eget selskab under tvangsopløsning	10.12.2025
	Revisornævnet · Bøde på 100.000 kr. for uafhængighedsbrud: Statsautoriseret revisor afgav kapitalerklæringer ved selskabsstiftelse, mens selskabskapitalen lå på revisionsvirksomhedens bankkonto (sag 062-2024)	28.02.2025
	Revisornævnet · Registreret revisor AA bødelagt 150.000 kr. for brud på uafhængighedsregler ved erklæring om tilbagebetaling af lån fra eget selskab – Revisornævnet sag 063-2022	14.06.2023

Revisornævnets ekspansive linje 2022-2025: fælles bestyrelsesposter og medejerskab som "forretningsmæssig forbindelse"

§ 4

Den langt største gruppe uafhængighedssager i perioden 2022-2025 handler ikke om direkte relationer til erklæringskunden, men om at revisor og en person i kundens ejer- eller ledelseskreds havde en fælles tilknytning til et **tredje** selskab eller en forening. Erhvervsstyrelsen indbragte systematisk disse forhold under [uafhængighedsbekendtgørelsens § 2, stk. 1, nr. 5](#), og Revisornævnet fulgte konsekvent op.

Den bærende præmis blev formuleret i **22-15217**, hvor revisor og erklæringskundens eneejer begge sad i bestyrelsen for den samme lokale forening:

"Revisornævnet finder, at indklagedes og CCs samtidige deltagelse i bestyrelsen i Forening DD udgør et professionelt og dermed forretningsmæssigt samarbejde og en forretningsmæssig forbindelse. Efter karakteren af denne virksomhed, indebærer den en fælles kommerciel eller økonomisk interesse, der medfører trusler mod indklagedes uafhængighed."

Afgørende for nævnets konstruktion var fortolkningen af undtagelsen i nr. 5 om forbindelser "inden for begge parter normale virksomhed". Nævnet lagde til grund, at normal virksomhed for en revisor er at foretage revision og afgive erklæringer efter § 1, stk. 2 – hvorfor kapitalbesiddelser og bestyrelsesposter pr. definition falder uden for undtagelsen og dermed altid udgør en absolut trussel. Nævnet støttede sig desuden på, at "den virksomhed, som opgaven vedrører" ifølge Kommissionens henstilling 2002/590/EF tillige omfatter virksomhedens ledelse.

Linjen blev anvendt på en bred vifte af konstellationer:

Sag	Den fælles tilknytning	Sanktion
22-15217	Bestyrelsen i en forening sammen med kundens eneejer/direktør	100.000 kr.
23-02856	Kapitalandele i samme selskab som kundens eneejer	100.000 kr.
23-03320	50 % ejerskab og direktørpost i et I/S sammen med kommende bestyrelsesmedlem i kundeselskabet	100.000 kr.
23-05500	Kapitalandele og stemmerettigheder i tredjeselskab sammen med kunden	100.000 kr.

23-07636	Bestyrelsen i et tredje selskab sammen med kundens bestyrelsesformand	100.000 kr.
23-09073	Bestyrelsesposter i to selskaber sammen med kundens bestyrelsesmedlem	100.000 kr.
25-04672	Bestyrelsen i et ejendomsselskab sammen med kundens bestyrelsesmedlem	100.000 kr.
25-03103	Bestyrelsen i en erhvervsdrivende fond sammen med fondens borgmester-bestyrelsesmedlem	100.000 kr.
25-04669	20-24,99 % ejerskab af tredjeselskab, som kunden også ejede andel af	100.000 kr.
25-04813	Fælles direktørpost i revisors eget 100 %-ejede selskab	100.000 kr.

Revisorernes indsigelser blev gennemgående afvist. I **25-03103** hjalp det ikke, at bestyrelsesposten var et ulønnet borgerligt ombud i en velgørende fond uden kommerciel interesse. I **25-04813** afviste nævnet, at kundens ejer reelt var udtrådt af revisors selskab allerede i 2022, når afregistreringen i CVR først skete efter erklæringstidspunktet:

"Revisornævnet finder ikke, at det forhold, at CC var udmeldt af direktionen i DD ApS, kan føre til et andet resultat, da afregistreringen af CC i Det Centrale Virksomhedsregister først er gennemført den 30. marts 2025, hvilket er efter erklæringstidspunktet."

I **25-04669** afviste nævnet både argumentet om, at ejerskabet var rent passivt, og argumentet om, at en medunderskrivende uafhængig revisor kunne fungere som sikkerhedsforanstaltning: "kravet om uafhængighed gælder for hver af de underskrivende revisorer". Samme sag rummer den mest markante indsigelse mod nævnets praksis – at fortolkningen først blev synliggjort med Erhvervsstyrelsens uafhængighedsvejledning fra maj 2022, og at revisorer blev sanktioneret efter en fortolkning, der udkom **efter** de påklagede erklæringer. Nævnet tog ikke udtrykkelig stilling til indsigelsen, men lod den ikke føre til frifindelse.

LOV

[Bekendtgørelse om godkendte revisorer og revisionsvirksomheders uafhængighed § 2, stk. 1](#)
[Revisorloven § 1, stk. 2](#)
[Revisorloven § 24, stk. 1, 2](#)

PRAKSIS	Revisornævnet · Registreret revisor idømt bøde på 100.000 kr. for overtrædelse af uafhængighedsregler – fælles ejerskab med erklæringskunden i tredje selskab	10.11.2025
	Revisornævnet · Revisornævnet – bøde på 100.000 kr. for brud på uafhængighed: Revisor og erklæringskunden ejer var begge direktører i revisors eget selskab ved udvidet gennemgang	10.11.2025
	Revisornævnet · Revisornævnet 014-2025: Statsautoriseret revisor bødelagt 100.000 kr. for uafhængighedsovertrædelse – fælles bestyrelsespost med revisionsklientens borgmester-bestyrelsesmedlem i erhvervsdrivende fond	12.09.2025
	Revisornævnet · Registreret revisor idømt bøde på 100.000 kr. – fælles bestyrelsespost i ejendomsselskab med revisionskunden bestyrelsesmedlem udgør forretningsmæssig forbindelse	28.08.2025
	Revisornævnet · Bøde på 100.000 kr. for tilsidesættelse af uafhængighed – statsautoriseret revisor med samtidige bestyrelsesposter som erklæringskunden ledelsesmedlem	15.03.2024
	Revisornævnet · Registreret revisor idømt bøde på 100.000 kr. – fælles bestyrelsesposter med revisionskunds bestyrelsesformand udgjorde forretningsmæssig forbindelse i strid med uafhængighedsreglerne	24.11.2023
	Revisornævnet · Revisornævnet 017-2023: Registreret revisor idømt bøde på 100.000 kr. for uafhængighedsbrud ved vurderingsberetning – fælles ejerskab med medejer udpeget til klientselskabets bestyrelse	15.11.2023

Revisornævnet · Statsautoriseret revisor idømt bøde på 100.000 kr. for manglende uafhængighed – fælles ejerskab med revisionsklient i tredjeselskab (sag 028-2023)	15.11.2023
Revisornævnet · Revisornævnet: Registreret revisor bødelagt 100.000 kr. for manglende uafhængighed – fælles medejerskab af selskab med klientens eneejer	08.08.2023
Revisornævnet · Revisornævnet: Registreret revisor bødelagt for manglende uafhængighed ved fælles bestyrelsesposter med revisionsklient	14.06.2023

§ 5 Østre Landsrets dom af 12. marts 2026 – grænsen sættes ved den reviderede virksomhed selv

Revisornævnets linje blev sat på prøve i to sambehandlede sager, der efter [retsplejelovens § 226, stk. 1](#) blev henvist til landsretten som principielle. To revisorer havde fået bøder på henholdsvis 300.000 kr. og 150.000 kr., fordi de ejede andele i selskaber, som også ejere og ledelsesmedlemmer i de reviderede virksomheder var medejere af. Den ene ejede 1/13 (7,6 %) af et inaktivt selskab uden erhvervsmæssig drift siden 2004; den anden ejede 5 % af et vindmøllekommanditselskab, hvor kundens direktør ejede 10 % – og han fratrådte som revisor, så snart han i 2018 opdagede forholdet.

I **BS-40991/2023-OLR** ophævede Østre Landsret den 12. marts 2026 begge kendelser med en fortolkning, der er udtømmende og bygger på ordlyden:

"Landsretten finder, at der hverken i ordlyden af bestemmelserne i revisorlovens § 24, stk. 1 og 2, og uafhængighedsbekendtgørelsens § 2, stk. 1, nr. 5, forarbejderne til revisorloven eller det bagvedliggende direktiv er støtte for en fortolkning, hvorefter revisors medejerskab af selskaber, som den reviderede virksomheds ejere eller ledelsesmedlemmer også er medejere af, og som ikke indebærer en fælles kommerciel eller økonomisk interesse med den reviderede virksomhed, udgør en forretningsmæssig forbindelse som omhandlet i bekendtgørelsens § 2, stk. 1, nr. 5."

Landsrettens argumentation hviler på fem søjler:

- **Ordlydsargumentet og modsætningsslutningen.** Både [§ 24, stk. 1 og 2](#) og bekendtgørelsens § 2, stk. 1, nr. 5, taler efter deres ordlyd alene om forbindelser med "den virksomhed, opgaven vedrører". I modsætning hertil omtaler § 2, stk. 1, nr. 1, 3, 4 og 6 **udtrykkeligt** forbindelser med andre end den reviderede virksomhed – ansatte, tilknyttede virksomheder, nærtbeslægtede. Udeladelsen i nr. 5 må derfor anses for tilsigtet.
- **Direktivargumentet.** [Artikel 22 i direktiv 2006/43/EF](#), som ændret ved [direktiv 2014/56/EU](#), omtaler kun forretningsmæssige forbindelser mellem revisor, revisionsfirma eller netværk og den virksomhed, der revideres – ikke dens ledelse eller ejere.
- **Forarbejderne.** Lovbemærkningerne til revisorlovene af 2003 og 2008 samt til 2016-ændringsloven omtaler alene forbindelser "mellem revisor og den virksomhed, en opgave vedrører".
- **EU-henstillingens ikke-bindende karakter.** Kommissionens henstilling 2002/590/EF – nævnets centrale støttepunkt for at inddrage kundens ledelse – er ikke retligt bindende, jf. [TEUF artikel 288](#). Direktivet giver ganske vist Kommissionen mulighed for at vedtage gennemførelsesbestemmelser, men sådanne er ikke vedtaget.
- **Hjemmelskravet.** Under hensyn til det skærpede hjemmelskrav, der må stilles ved ikendelse af disciplinærbøder, var der ikke tilstrækkeligt grundlag for at fastslå en overtrædelse.

Landsretten konstaterede indledningsvis, at revisorerne ikke havde nogen **direkte** forretningsmæssig forbindelse med de reviderede virksomheder, og at investeringernes karakter, baggrund og størrelse ikke havde skabt en fælles kommerciel eller økonomisk interesse med disse virksomheder. FSR – danske revisorer, der optrådte som biintervenient, havde gjort gældende, at nævnets praksis var uforudsigelig og savnede støtte i den dagældende vejledning fra 2009.

Dommen har umiddelbar betydning for hele den sagsgruppe, der er beskrevet i afsnittet ovenfor. Revisornævnet har imidlertid **anket dommen til Højesteret** henset til sagernes principielle karakter, jf. nævnets egen offentliggørelse af 27. marts 2026, refereret i **ca233a0a-15fd-409c-9126-4b9c502518d3**. Retsstillingen er dermed indtil videre uafklaret på øverste niveau, og også kendelsen i **25-03103** verserer for domstolene i sag BS-18003/2026. Indtil Højesteret har talt, bør § 2, stk. 1, nr. 5 læses med landsrettens ordlydsbaserede afgrænsning for øje – men revisorer, der indretter sig efter den, bør være opmærksomme på ankerisikoen.

LOV

Bekendtgørelse om godkendte revisorers og revisionsvirksomheders uafhængighed § 2, stk. 1

Forvaltningsloven § 24

Retsplejeloven § 226, stk. 1

Revisorloven § 24, stk. 1, 2

PRAKSIS	Landsretten · Ophævelse af Revisornævnets bøder – passiv medinvestering med erklæringskundens ledelse udgør ikke forretningsmæssig forbindelse i uafhængighedsreglernes forstand	12.03.2026
	Revisornævnet · Passiv medinvestering med erklæringskundens ledelse er ikke forretningsmæssig forbindelse – Revisornævnets disciplinærbøder ophævet af Østre Landsret (anket til Højesteret)	27.03.2026
	Revisornævnet · Revisornævnet 014-2025: Statsautoriseret revisor bødelagt 100.000 kr. for uafhængighedsovertrædelse – fælles bestyrelsespost med revisionsklientens borgmester-bestyrelsesmedlem i erhvervsdrivende fond	12.09.2025

Nære personlige og familiære relationer – ægtefællens forbindelser smitter af

§ 6

Revisorloven § 24, stk. 3 nævner "nære personlige, herunder familiære, relationer" blandt trusselstyperne. Forarbejderne forklarer terminologien: den engelske direktivtekst taler om "familiarity and trust", og indholdsmæssigt dækker udtrykket "risikoen for, at revisor kan blive for påvirket af kundens personlighed og øvrige egenskaber og derfor for forstående for kundens interesser".

Udmøntningen i **uafhængighedsbekendtgørelsens § 2, stk. 1, nr. 6**, jf. **§ 2, stk. 3**, er en **afsmitningsregel**: er revisor gennem tætte familiemæssige bånd knyttet til en person, der selv har en af de opregnede relationer til erklæringskunden – herunder efter litra e en forretningsmæssig forbindelse – foreligger der altid en trussel. Tætte familiemæssige bånd omfatter ægtefæller, samlevende og forsørgelsespligtige børn, øvrige familiemedlemmer, der inden for det seneste år har delt husholdning, samt juridiske personer, hvor en sådan person har ledelsesansvar eller som kontrolleres af vedkommende.

Den ledende afgørelse er **24-00347** (kendelse af 7. maj 2024). Revisor afgav i juni 2023 revisionspåtegninger for regnskabsåret 2022 for to selskaber. I august 2022 – altså **inde i regnskabsåret** – havde han giftet sig med en kvinde, der var direktør i et selskab, som i samme regnskabsår sammen med de to revisionsklienter ejede hver 25-33,32 % af et fælles investeringsselskab. Revisors uafhængighedsvurderinger for 2022 konkluderede lakonisk: "Ingen familiemæssige problemstillinger".

Revisor gjorde gældende, at relationen kun bestod i en afgrænset periode og ikke på erklæringstidspunktet, at der var oprettet ægtepagt om fuldstændigt særeje, at parterne aldrig havde delt husstand, og at klientforholdet gik tilbage til 2009. Nævnet afviste hele forsvaret:

"Den omstændighed, at FF på erklæringstidspunktet havde solgt sine andele af DD ApS, og at der var indgået en ægtepagt mellem indklagede og FF, fører ikke til en anden vurdering. Nævnet har herved lagt vægt på, at FF fortsat var direktør i selskabet DD ApS på erklæringstidspunktet, og at en ægtepagt ikke ændrer ved, at der foreligger et familiemæssigt bånd mellem ægtefæller."

Afgørelsen illustrerer tre selvstændige pointer. For det første slår den tidsmæssige dobbeltdækning i § 24, stk. 1 igennem: en relation, der alene bestod i regnskabsperioden, er tilstrækkelig. For det andet er formuerettens ordninger irrelevante – ægtepagt om særeje ophæver ikke det familiemæssige bånd. For det tredje blev bøden fastsat til **200.000 kr.** som skærpelse, fordi revisor tre år tidligere var pålagt bøde for overtrædelse af uafhængighedsbekendtgørelsen. Erhvervsstyrelsens principale påstand om betinget frakendelse efter § 44, stk. 2 blev derimod ikke taget til følge; nævnet fandt ikke "fuldt tilstrækkeligt grundlag" for at anse forsømmelsen for grov eller oftere gentaget i bestemmelsens forstand.

LOV

Bekendtgørelse om godkendte revisorer og revisionsvirksomheders uafhængighed § 2, stk. 1, 3

Revisorloven § 24, stk. 1, 3

Revisorloven § 44, stk. 2

PRAKSIS

Revisornævnet · Bøde på 200.000 kr. for manglende uafhængighed – statsautoriseret revisor reviderede klienter trods ægtefælles forretningsmæssige tilknytning via fælles ejerskab i EE ApS

07.05.2024

§ 7 Personkredsen: opgaveteamet, revisionsvirksomheden og netværket

Uafhængighedskravet rammer ikke kun den underskrivende revisor. § 24, stk. 1 omfatter

"revisionsvirksomheden og andre personer i revisionsvirksomheden, der er knyttet til opgaven eller kontrollerer dennes udførelse", og § 24, stk. 2, 2. pkt., udstrækker testen til revisionsvirksomheden og dens **netværk**.

Netværksbegrebet er defineret i **uafhængighedsbekendtgørelsens § 8** som en større struktur, der tager sigte på samarbejde, og som klart tager sigte på overskuds- eller omkostningsdeling eller har fælles ejerskab, kontrol eller ledelse, fælles kvalitetspolitik og -procedurer, fælles forretningsstrategi, fælles firmanavn eller er fælles om en betydelig del af de faglige ressourcer.

Forarbejderne understreger, at netværket ikke har geografiske grænser: "Jo større en revisionsvirksomhed er med afdelinger i udlandet med hvilke, der er samarbejde af en art, som beskrevet i definitionen, jo bredere skal revisor strække sin undersøgelse af mulige trusler mod uafhængigheden." Omvendt præciserer de, at "aftaler om f.eks. kontorfællesskab eller fælles kunder vil dog ikke i sig selv indebære, at der er tale om et netværk, hvis der ikke samtidig er tale om virksomhed med f.eks. fælles ejerskab, fælles ledelse eller fælles navn".

Den praktiske konsekvens er, at den underskrivende revisor bærer et objektivt disciplinært ansvar for opgaveteamets uafhængighed. **23-03736** er den skarpeste illustration. En statsautoriseret revisor afgav i april 2018 erklæring om kontantstiftelse af et anpartsselskab, hvor hans egen medarbejder var medstifter, ejer af 10-14,99 % og bestyrelsesmedlem – og samtidig sad i bestyrelsen for et selskab, revisoren ejede 100 %. Revisoren gjorde gældende, at medarbejderen havde afgivet uriktige habilitetserklæringer og misbrugt hans tillid. Nævnet afviste:

"Det af indklagede anførte om, at hans medarbejder var ansvarlig for forholdet, enten ved en fejl eller bevidst, kan ikke føre til et andet resultat, idet Revisornævnet bemærker, at indklagede ved en gennemgang af de dokumenter, der forelå ved stiftelsen, ville være blevet opmærksom på, at medarbejderen var medstifter og ejer."

Nævnet fandt både § 2, stk. 1, nr. 1 overtrådt – et bestyrelsesmedlem anses for "ansat i en ledelsesfunktion" – og nr. 5 på grund af det ledelsesmæssige sammenfald. Sanktionen blev fastsat som **tillægsbøde på 75.000 kr.** efter princippet i straffelovens § 89, fordi forholdet var begået forud for en tidligere kendelse: en samlet pådømmelse ville have givet 150.000 kr., hvoraf 75.000 kr. allerede var pålagt.

Revisionsvirksomhedens eget ansvar følger af revisorloven § 43, stk. 5, hvorefter Erhvervsstyrelsen kan indbringe virksomheden på grundlag af kvalitetskontrol efter § 29 eller undersøgelse efter § 37 – herunder for tilsidesættelse af pligterne i § 15 a, stk. 1 og 4 og § 24, stk. 5. Adgangen er eksklusiv: i **24-08440** afviste nævnet en klage mod en revisionsvirksomhed indgivet af et udenlandsk interessentselskab, netop fordi kun Erhvervsstyrelsen kan indbringe en revisionsvirksomhed selvstændigt, og fordi de individuelle revisorer var frikendt i parallelle sager, så der ikke var grundlag for accessorisk virksomhedsansvar.

Også bekendtgørelse om godkendte revisionsvirksomheders interne organisation § 2 er relevant: revisionsvirksomheden skal fastsætte organisatoriske og administrative foranstaltninger til at forebygge, identificere, eliminere eller håndtere de i revisorlovens §§ 15 a, 24 og 24 a omhandlede trusler og skal kommunikere dem til de ansatte.

LOV

Bekendtgørelse om godkendte revisorer og revisionsvirksomheders uafhængighed § 8, stk. 1, 2

Revisorloven § 15a, stk. 1

Revisorloven § 24, stk. 1, 2, 5

Revisorloven § 43, stk. 5

Straffeloven § 89

PRAKSIS

Revisornævnet · Revisornævnet afviser klage mod revisionsvirksomhed for undladelse ved ejerbog og ejerregister – kun Erhvervsstyrelsen kan indbringe revisionsvirksomhed selvstændigt 14.05.2025

Revisornævnet · Revisornævnet pålægger statsautoriseret revisor tillægsbøde for uafhængighedsovertrædelse – medarbejders dobbelte bestyrelsesposter skabte forretningsmæssig forbindelse med erklæringskunde 15.11.2023

Vurderings- og dokumentationspligten ved opgaveaccept – § 15 a og § 24, stk. 5

Uafhængighed er ikke kun en materiel tilstand, men også en proces, der skal kunne dokumenteres. Revisorloven § 15 a, stk. 1 pålægger revisionsvirksomheden – **inden** den accepterer eller fortsætter en revisionsopgave – at vurdere og dokumentere, at kravene om uafhængighed efter § 24 er opfyldt (nr. 1), om der er trusler mod uafhængigheden og i givet fald hvilke sikkerhedsforanstaltninger der er truffet (nr. 2), at der er de nødvendige kompetente ansatte, tid og ressourcer (nr. 3), og at revisor er godkendt til at afgive påtegningen (nr. 4). Nr. 3 og 4 gælder ikke ved revision af små virksomheder, og efter § 15 a, stk. 3 finder nr. 1 og 2 tilsvarende anvendelse ved andre erklæringsopgaver med sikkerhed samt ved erklæringer om bæredygtighedsrapportering.

Bestemmelsen er ikke oprindelig. Den blev udskilt fra det tidligere § 24, stk. 6, 1. pkt., ved 2016-reformen for at gennemføre ændringsdirektivets nye artikel 22b om accept og fortsættelse af revisionsopgaver. Som forarbejderne til ændringen bemærker, blev den flyttet "sammen med de øvrige krav til accept og fortsættelse af en revisionsopgave, men tilpasses ordlyden i ændringsdirektivet".

Parallelt hertil pålægger § 24, stk. 5 revisionsvirksomhederne at sikre, at revisorerne i deres **arbejdspapirer** dokumenterer alle væsentlige trusler mod uafhængigheden og de sikkerhedsforanstaltninger, der er truffet. Bestemmelsen stammer fra direktivets artikel 22, stk. 3, og forarbejderne fremhæver, at arbejdspapirerne skal kunne stilles til rådighed for kvalitetskontrollanterne.

I praksis er det netop de skriftlige uafhængighedsvurderinger, der bliver bevismaterialet mod revisor. I **22-15217** havde revisor faktisk udarbejdet en uafhængighedserklæring, der erkendte bestyrelsesforholdet, men konkluderede, at det var uden konsekvenser – erklæringen dokumenterede dermed, at revisor var bekendt med forholdet og havde fejlvurderet det. I **24-00347** lød uafhængighedsvurderingerne for begge klienter identisk: "Ingen familiemæssige problemstillinger" – på et tidspunkt hvor revisor var gift ind i kundens forretningskreds. I **25-04669** var konklusionen for alle tre erklæringsår, at der ikke var identificeret udfordringer, skønt ejerskabet af tredjeselskabet fremgik af CVR.

Dokumentationspligterne kan indbringes selvstændigt: § 43, stk. 5 nævner udtrykkeligt § 15 a, stk. 1 og 4, og § 24, stk. 5 blandt de forhold, der kan begrunde indbringelse af revisionsvirksomheden efter kvalitetskontrol. Kvalitetskontrollens gennemslag i den disciplinære praksis er bredt – se fx **23-09036** og **25-00044**, hvor uafhængighedsovertrædelser blev kombineret med klagepunkter om utilstrækkelig kundeaccept, manglende identifikation af nærtstående parter og mangelfuld revisionsdokumentation.

LOV	Revisorloven § 15a, stk. 1, 3	Revisorloven § 24, stk. 5	Revisorloven § 43, stk. 5
PRAKSIS	Revisornævnet · Registreret revisor idømt bøde på 100.000 kr. for overtrædelse af uafhængighedsregler – fælles ejerskab med erklæringskunden i tredje selskab 10.11.2025		
	Revisornævnet · Revisornævnet idømmer registreret revisor 200.000 kr. i bøde for uafhængighedsovertrædelse og mangelfuld revisionsdokumentation ved botilbud og holdingselskab (sag 001-2025) 24.09.2025		
	Revisornævnet · Bøde på 200.000 kr. for manglende uafhængighed – statsautoriseret revisor reviderede klienter trods ægtefælles forretningsmæssige tilknytning via fælles ejerskab i EE ApS 07.05.2024		
	Revisornævnet · Revisornævnet: Bøde på 40.000 kr. til statsautoriseret revisor for mangelfuld revision af investeringsejendom, utilstrækkelig kundeaccept og manglende fremhævelse af bogføringsovertræk 16.02.2024		
	Revisornævnet · Revisornævnet: Registreret revisor bødelagt for manglende uafhængighed ved fælles bestyrelsesposter med revisionsklient 14.06.2023		

Fusioner og overtagelser – identifikationspligt og 3-måneders-fristen

§ 9 i § 24, stk. 6-7

Ved 2016-reformen blev der indsat to nye stykker i § 24, som gennemfører artikel 22, stk. 6, i 8. selskabsdirektiv som affattet ved ændringsdirektivet. De regulerer den situation, hvor uafhængigheden bringes i fare af strukturændringer hos kunden i løbet af regnskabsperioden.

Efter § 24, stk. 6 skal revisor, når en revideret virksomhed i regnskabsperioden overtages af, fusionerer med eller overtager en anden virksomhed, **identificere og vurdere** alle tidligere og nuværende interesser eller relationer – herunder levering af eventuelle andre ydelser end revision til den pågældende virksomhed – som under hensyntagen til tilgængelige sikkerhedsforanstaltninger kan bringe revisors uafhængighed og evne til at fortsætte revisionen efter fusions- eller overtagelsesdatoen i fare.

§ 24, stk. 7 fastsætter dernæst handlepligten: revisor skal "hurtigst muligt og senest inden for 3 måneder" træffe alle nødvendige foranstaltninger for at afslutte de interesser eller relationer, der kan bringe uafhængigheden i

fare, og skal endvidere træffe sikkerhedsforanstaltninger mod eventuelle trusler som følge af tidligere og aktuelle interesser og relationer.

Forarbejderne præciserer to forhold af praktisk betydning. For det første regnes **fristen på tre måneder fra datoen for ikrafttrædelsen af overtagelsen eller fusionen** – ikke fra revisors kendskab. For det andet er der en bevidst forskel til revisorstandens egen etik: "Efter de etiske regler skal revisor afbryde interesser og forbindelser senest inden for seks måneder, hvor direktivet og lovforslaget kræver, at de skal være afsluttet efter senest tre måneder. Bortset fra denne forskel vil bestemmelsen i stk. 7 blive fortolket med udgangspunkt i de etiske regler." Bestemmelserne svarer i øvrigt til afsnit 290.33-290.38 i FSR – danske revisors etiske regler.

Bemærk, at stk. 6 og 7 efter direktivets og lovens ordlyd kun gælder ved **revision** – ikke ved andre erklæringsopgaver med sikkerhed. Reglen om uforvarende erhvervede interesser i øvrige situationer findes i [uafhængighedsbekendtgørelsens § 3](#): foreligger en trussel efter § 2, stk. 1, nr. 6, som revisor ikke har indset og ikke burde have indset, finder forbuddet først anvendelse fra det tidspunkt, revisor bliver opmærksom på truslen. Vedrører truslen revisor selv, skal revisor afstå fra opgaven; vedrører den en anden opgaveknyttet person, skal vedkommende øjeblikkeligt fjernes fra teamet eller udelukkes fra beslutninger, og revisor skal udvise særlig omhu ved gennemgangen af vedkommendes arbejds papirer. Forarbejderne til den oprindelige lov beskriver den tilsvarende mekanik ved uforvarende erhvervede finansielle interesser – fx ved arv, gave eller fusion – hvor EU-henstillingen foreskriver afhændelse senest én måned efter kendskabet.

LOV

Bekendtgørelse om godkendte revisors og revisionsvirksomheders uafhængighed § 3, stk. 1-3

Revisorloven § 24, stk. 6, 7

PIE-regimet: forordning 537/2014, forbudte ydelser, honorarlofter og § 24 a

For virksomheder af interesse for offentligheden – defineret i [revisorloven § 1 a, nr. 3](#) – suppleres § 24 af [forordning \(EU\) nr. 537/2014](#), der gælder umiddelbart. Ved 2016-reformen blev det tidligere § 24, stk. 4, om selvrevision og egeninteresse ved PIE-virksomheder derfor ophævet; som forarbejderne forklarer, er bestemmelsen "blevet erstattet af artikel 5 i forordningen, der indeholder en liste over ydelser, som revisor ikke må levere til PIE-virksomheder".

Forordningens uafhængighedsregime hviler på fire søjler:

- **Forbudte ikke-revisionsydelser.** [Artikel 5](#) opregner de ydelser, revisor og revisionsvirksomhedens netværk ikke må levere til den reviderede virksomhed, dens modervirksomhed eller kontrollerede virksomheder.
- **70 %-honorarloftet.** Efter [artikel 4](#) begrænses det samlede honorar for tilladte ikke-revisionsydelser leveret i tre eller flere på hinanden følgende regnskabsår til højst 70 % af gennemsnittet af revisionshonorarerne i de seneste tre år. Erklæringsopgaver om bæredygtighedsrapportering og ydelser krævet ved EU- eller national lovgivning holdes uden for beregningen.
- **15 %-afhængighedsproceduren.** Overstiger det samlede honorar fra én PIE-kunde i hvert af de seneste tre regnskabsår 15 % af revisors samlede honorar, skal revisionsudvalget underrettes, og truslerne samt modforanstaltningerne drøftes. Udvalget tager stilling til, om opgaven bør underkastes en kvalitetssikringskontrol udført af en anden revisor, og kan efter fornyet overskridelse kun tillade fortsættelse i højst to år ad gangen.

- **Forbud mod betinget honorar og firmarotation.** Honoraret må ikke være betinget, dvs. beregnet på et forhåndsfastlagt grundlag relateret til udfaldet eller resultatet af en transaktion eller af det udførte arbejde. [Artikel 17](#) fastsætter den obligatoriske firmarotation, som forordningens betragtning 21 begrundes med behovet for at "forhindre risikoen for en familiær stilling".

Hertil kommer den procedurale forankring i [artikel 6](#), hvorefter revisor **hvert år skriftligt** skal bekræfte over for revisionsudvalget, at revisor, revisionsvirksomheden og de involverede revisionspartnere og ledende medarbejdere er uafhængige, og skal drøfte eventuelle trusler og modforanstaltninger med udvalget. [Revisorloven § 15 a, stk. 4](#) gør vurderings- og dokumentationskravene tilsvarende anvendelige for revisionsvirksomheder omfattet af artikel 6.

Danmark har udnyttet forordningens valgmulighed i [revisorloven § 24 a](#): uanset artikel 5, stk. 1, må revisor for en PIE-kunde og dens moder- og dattervirksomheder udføre visse skatteydelser og vurderingsydelser, herunder aktuarydelser og støtte til retssager. Det er dog en tredobbelt betingelse, jf. [§ 24 a, stk. 2](#), at ydelserne hver for sig eller samlet ikke har nogen eller kun har uvæsentlig indvirkning på de reviderede regnskaber, at skønnet herover er veldokumenteret og forklaret i revisionsprotokollen til revisionsudvalget og bestyrelsen, og at revisor og revisionsvirksomheden i øvrigt opfylder uafhængighedskravene i § 24.

Overtrædelse af forordningens centrale uafhængighedsbestemmelser er strafbelagt i dansk ret: efter [revisorloven § 54, stk. 1, 2. pkt.](#), straffes overtrædelse af artikel 4, stk. 1 og 2, artikel 5, stk. 1, artikel 11, stk. 1 og 2, artikel 15, stk. 1, og artikel 17, stk. 7, med bøder.

LOV

[Revisorloven § 1a](#)[Revisorloven § 15a, stk. 4](#)[Revisorloven § 24a, stk. 1, 2](#)[Revisorloven § 54, stk. 1](#)

§ 11 Karensperioden i § 24 c – fra revisor til ledelsesmedlem hos kunden

Uafhængigheden trues ikke kun af nutidige relationer, men også af udsigten til fremtidig ansættelse hos kunden. [Revisorloven § 24 c, stk. 1](#) forbyder derfor den eller de revisorer, der underskriver revisionspåtegningen, at påtage sig en ledende stilling eller blive medlem af bestyrelsen, tilsynsorganet eller et revisionsudvalg i virksomheden, før **1 år** efter fratrædelsen som revisor. Vedrører påtegningen en virksomhed af interesse for offentligheden, er karensperioden **2 år**. Forbuddet finder ikke anvendelse, hvis revisionen er udført efter Erhvervsstyrelsens erklæringsstandard, jf. årsregnskabslovens § 135, stk. 1, 2. pkt.

Efter [§ 24 c, stk. 2](#) gælder 1-års-forbuddet tilsvarende for enhver anden revisor tilknyttet revisionsvirksomheden, som har været **direkte knyttet til revisionen**.

Bestemmelsen er ny i sin nuværende form. Karensreglen fandtes oprindeligt i § 24, stk. 4, 2. pkt., og gennemførte artikel 42, stk. 3, i 8. selskabsdirektiv, der efter forarbejderne "skal imødegå truslen om, at kunden kunne have haft indflydelse på den pågældende revisor under hans eller hendes udførelse af den foregående revisionsopgave for virksomheden ved at indføre en karensperiode på 2 år". Ved 2016-reformen blev direktivets artikel 42 ophævet og erstattet af en ny artikel 22a, der både udvider personkredsen og gælder for andre virksomheder end PIE-virksomheder – og karensreglen blev derfor udskilt til den selvstændige § 24 c.

Senest er anvendelsesområdet udvidet til bæredygtighedsområdet ved ændringsloven af 23. maj 2024 (**lov nr. 480 af 22. maj 2024**), der gennemførte bæredygtighedsdirektivet. Det nye [§ 24 c, stk. 3](#) gør stk. 1, 1. og 3.

pkt., og stk. 2 tilsvarende anvendelige ved afgivelse af erklæring om bæredygtighedsrapportering. Forarbejderne præciserer rækkevidden:

"Det foreslåede stk. 3 vil medføre, at forbuddet mod at tage ansættelse hos en revisionskunde udvides, så der vil gælde et tilsvarende forbud for revisorer og medarbejdere mod at tage ansættelse hos en kunde, for hvilken der er afgivet erklæring om virksomhedens bæredygtighedsrapportering."

Det præciseres videre, at bestemmelsen kun gælder godkendte revisorer – statsautoriserede eller registrerede – men ikke andre medarbejdere i revisionsvirksomheden, og at afgrænsningen af opgaveteamet følger definitionen i den internationale erklæringsstandard ISAE 3000.

Sanktionssiden er dobbelt. Tilsidesættelse kan indbringes for Revisornævnet efter § 43, stk. 3, når forseelsen må anses for begået i forbindelse med erklæringsafgivelsen eller revisors tilknytning til erklæringsopgaven. Og overtrædelse af § 24 c er selvstændigt strafbelagt med bøde efter § 54, stk. 1 – fx hvor revisor inden for karensperioden påtager sig en ledende stilling eller bliver medlem af virksomhedens bestyrelse, tilsynsorgan eller revisionsudvalg.

LOV

Revisorloven § 24c, stk. 1-3

Revisorloven § 43, stk. 3

Revisorloven § 54, stk. 1

Sanktionspraksis: 100.000 kr. som normalbøde og de anerkendte afvigelsesgrunde

Revisornævnets sanktionspraksis på uafhængighedsområdet er usædvanlig fast og formuleres i næsten identiske vendinger fra kendelse til kendelse. Udgangspunktet er, at overholdelse af habilitetsreglerne er **fundamental for tilliden til revisoren som offentlighedens tillidsrepræsentant**, og at der i førstegangstilfælde fastsættes en bøde på **100.000 kr.** – også efter revisorlovsændringen med virkning fra 17. juni 2016 – medmindre der foreligger særlige formildende eller skærpende omstændigheder. Rammen er § 44, stk. 1, hvorefter nævnet kan tildele advarsel eller bøde på op til 300.000 kr., stigende til 600.000 kr. ved tilsidesættelse af særlig grov karakter.

Sag	Forhold	Sanktion
25-07027	Erklæring for eget 51 %-ejet selskab under tvangsopløsning; manglende uafhængighed oplyst i erklæringen	50.000 kr.
22-15217	Fælles bestyrelsespost i forening + manglende oplysning i opstillingserklæring	100.000 kr.
23-02856, 23-05500, 25-04669	Fælles kapitalandele i tredjeselskab med erklæringskunden	100.000 kr.
23-07636, 23-09073, 25-04672-, 25-03103	Fælles bestyrelsespost med kundens ledelsesmedlem	100.000 kr.
23-03320	Vurderingsberetning; fælles ejerskab og direktørpost i I/S	100.000 kr.
24-07674	Kapitalerklæringer med selskabskapital på revisionsvirksomhedens konto	100.000 kr.
25-04813	Fælles direktørpost i revisors eget selskab	100.000 kr.

23-03736	Medarbejders engagement hos kunden; tillægsstraf jf. strfl. § 89	75.000 kr.
22-16421	Erklæring om lån fra revisors eget selskab; gentagelse	150.000 kr.
24-00347	Ægtefælles forretningsmæssige tilknytning; gentagelse	200.000 kr.
25-00044	Uafhængighedsbrud + fire dokumentationsklagepunkter	200.000 kr.
23-04081	Ti klagepunkter, uafhængighed og systematisk mangelfuld revision	200.000 kr. + betinget frakendelse

De anerkendte afvigelsesgrunde tegner sig klart:

- **Gentagelse skærper.** I **24-00347** blev bøden fordoblet til 200.000 kr., fordi revisor tre år tidligere var pålagt bøde for overtrædelse af uafhængighedsbekendtgørelsen. Tilsvarende i **22-16421**, hvor revisor allerede var pålagt 125.000 kr. bl.a. for uafhængighedsbrud.
- **Åbenhed formilder.** I **25-07027** nedsatte nævnet bøden til det halve – 50.000 kr. – fordi revisor udtrykkeligt og tydeligt i selve erklæringen havde oplyst, at han ikke opfyldte uafhængighedskravene, så en læser straks ville blive opmærksom på problemet.
- **Tidligere pådømte forhold udløser tillægsstraf.** Er forholdet begået **før** en tidligere kendelse, fastsættes en tillægsbøde efter princippet i [straffelovens § 89](#) – jf. **23-03736**, hvor differencen mellem den hypotetiske samlede bøde (150.000 kr.) og den allerede pålagte (75.000 kr.) gav en tillægsbøde på 75.000 kr.
- **Betinget frakendelse kræver mere.** Efter [§ 44, stk. 2](#) kan nævnet betinget frakende godkendelsen ved grov eller oftere gentaget forsømmelse. I **24-00347** blev revisor frifundet for påstanden trods to tidligere kendelser, mens betinget frakendelse med to års prøvetid blev anvendt i **23-04081**, hvor uafhængighedsbruddet indgik i et kompleks af ti klagepunkter om systematisk mangelfuld revision.

Bemærk endelig, at nævnets sanktionsapparat rækker videre: [§ 44, stk. 3-5](#) hjemler forbud mod at udføre revision eller erklæringsopgaver om bæredygtighedsrapportering i op til 3 år, ubetinget frakendelse fra 6 måneder til 5 år eller indtil videre, samt midlertidig frakendelse under sagens behandling. Efter [§ 44, stk. 6](#) kan revisionsvirksomheder pålægges bøder på op til 750.000 kr., ved særlig grov karakter 1.500.000 kr. Og efter [§ 44, stk. 7](#) skal revisor skriftligt orientere sin kunde om en fældende kendelse inden 4 uger.

LOV	Revisorloven § 44, stk. 1-7	Straffeloven § 89	
PRAKSIS	Revisornævnet · Bøde på 50.000 kr. for uafhængighedsbrud: Statsautoriseret revisor afgav erklæring for eget selskab under tvangsopløsning		
	Revisornævnet · Registreret revisor idømt bøde på 100.000 kr. for overtrædelse af uafhængighedsregler – fælles ejerskab med erklæringskunden i tredje selskab		
	Revisornævnet · Revisornævnet – bøde på 100.000 kr. for brud på uafhængighed: Revisor og erklæringskundens ejer var begge direktører i revisors eget selskab ved udvidet gennemgang		
	Revisornævnet · Revisornævnet idømmer registreret revisor 200.000 kr. i bøde for uafhængighedsovertrædelse og mangelfuld revisionsdokumentation ved botilbud og holdingselskab (sag 001-2025)		
	Revisornævnet · Revisornævnet 014-2025: Statsautoriseret revisor bødelagt 100.000 kr. for uafhængighedsovertrædelse – fælles bestyrelsespost med revisionsklientens borgmester-bestyrelsesmedlem i erhvervsdrivende fond		
	Revisornævnet · Registreret revisor idømt bøde på 100.000 kr. – fælles bestyrelsespost i ejendomsselskab med revisionskundens bestyrelsesmedlem udgør forretningsmæssig forbindelse		

Revisornævnet · Bøde på 100.000 kr. for uafhængighedsbrud: Statsautoriseret revisor afgav kapitalerklæringer ved selskabsstiftelse, mens selskabskapitalen lå på revisionsvirksomhedens bankkonto (sag 062-2024)	28.02.2025
Revisornævnet · Bøde på 200.000 kr. for manglende uafhængighed – statsautoriseret revisor reviderede klienter trods ægtefælles forretningsmæssige tilknytning via fælles ejerskab i EE ApS	07.05.2024
Revisornævnet · Bøde på 100.000 kr. for tilsidesættelse af uafhængighed – statsautoriseret revisor med samtidige bestyrelsesposter som erklæringskundens ledelsesmedlem	15.03.2024
Revisornævnet · Revisornævnet: Registreret revisor idømt 200.000 kr. bøde og betinget frakendelse for 10 overtrædelser af god revisorskik og uafhængighedsregler (sag 021-2023)	22.02.2024
Revisornævnet · Registreret revisor idømt bøde på 100.000 kr. – fælles bestyrelsesposter med revisionskunds bestyrelsesformand udgjorde forretningsmæssig forbindelse i strid med uafhængighedsreglerne	24.11.2023
Revisornævnet · Statsautoriseret revisor idømt bøde på 100.000 kr. for manglende uafhængighed – fælles ejerskab med revisionsklient i tredjeselskab (sag 028-2023)	15.11.2023
Revisornævnet · Revisornævnet 017-2023: Registreret revisor idømt bøde på 100.000 kr. for uafhængighedsbrud ved vurderingsberetning – fælles ejerskab med medejer udpeget til klientselskabets bestyrelse	15.11.2023
Revisornævnet · Revisornævnet pålægger statsautoriseret revisor tillæggsbøde for uafhængighedsovertrædelse – medarbejders dobbelte bestyrelsesposter skabte forretningsmæssig forbindelse med erklæringskunde	15.11.2023
Revisornævnet · Revisornævnet: Registreret revisor bødelagt 100.000 kr. for manglende uafhængighed – fælles medejerskab af selskab med klientens eneejer	08.08.2023
Revisornævnet · Revisornævnet: Registreret revisor bødelagt for manglende uafhængighed ved fælles bestyrelsesposter med revisionsklient	14.06.2023
Revisornævnet · Registreret revisor AA bødelagt 150.000 kr. for brud på uafhængighedsregler ved erklæring om tilbagebetaling af lån fra eget selskab – Revisornævnet sag 063-2022	14.06.2023

§ 13 Frifindelser og afvisninger – hvor uafhængighedsklager ikke bærer

Praksisbilledet er ikke ensidigt. Revisornævnet frifinder og afviser regelmæssigt, og mønstrene i disse afgørelser afgrænser uafhængighedsreglernes rækkevidde lige så præcist som de fældende kendelser.

Bevisbyrden for den påståede relation påhviler klager. I **22-15209** klagede en advokat over, at en statsautoriseret revisor havde påtegnet årsrapporter for et advokatpartnerselskab under likvidation, mens revisoren angiveligt tillige var revisor for et konkurrerende interessentskab. Nævnet frifandt, fordi klager ikke havde godtgjort, at revisoren på påtegningstidspunkterne var revisor for det konkurrerende selskab eller nogen af dets interessenter.

Uenighed med revisors faglige konklusion er ikke en uafhængighedsmangel. I **23-01118** havde en revisor for tre fællesejede selskaber med indbyrdes stridende kapitalejere afgivet afkræftende konklusioner på årsregnskaberne, fordi tilstrækkeligt revisionsbevis for indregning af kursgevinster ikke kunne opnås. Den ene kapitalejer klagede over, at revisor derved utilbørligt varetog modpartens interesser i strid med § 24, og over mangelfuld undersøgelse af mellemregninger i strid med § 16. Nævnet frifandt på begge punkter. Afgørelsen viser, at partiskhedstruslen i § 24, stk. 3 ikke aktiveres, blot fordi en revisionsmæssig konklusion falder ud til fordel for én ejerfraktion i en ejerkonflikt.

Kompetencegrænserne håndhæves stramt. Ud over skønsmændssagen **26-00287** og virksomhedsansvarssagen **24-08440** afviser nævnet klager, hvor klager mangler retlig interesse efter § 43, stk. 6 – jf. **24-07818**, hvor 31 påståede overtrædelser udsprunget af en familietvist om et kommanditselskab blev afvist i deres helhed. Tilsvarende afvises klager, der ikke er tilstrækkeligt konkretiseret til, at indklagede

kan varetage sit forsvar; i **24-11752** blev en klage over bl.a. "mulig interessekonflikt" ved vindmølle- og solcelleplaner på nabojord afvist af netop den grund. [Bekendtgørelse om Revisornævnet § 1](#) afgrænser nævnets sagsområde nærmere, og efter stk. 2 kan klager over revisors vederlag samt kollegiale sager slet ikke indbringes.

Og domstolene kan underkende nævnet. Den mest vidtrækkende "frifindelse" er naturligvis

BS-40991/2023-OLR, hvor Østre Landsret ophævede to kendelser med bøder på i alt 450.000 kr. Sagen viser, at [§ 52 b](#)-adgangen til domstolsprøvelse inden 4 uger er reel, og at hjemmelskravet ved disciplinære bøder prøves selvstændigt af domstolene.

LOV

[Bekendtgørelse om Revisornævnet § 1, stk. 1, 2](#)[Revisorloven § 16, stk. 1](#)[Revisorloven § 24, stk. 3](#)[Revisorloven § 43, stk. 6](#)

PRAKSIS	Landsretten · Ophævelse af Revisornævnets bøder – passiv medinvestering med erklæringskundens ledelse udgør ikke forretningsmæssig forbindelse i uafhængighedsreglernes forstand	12.03.2026
	Revisornævnet · Revisornævnet afviser klage over skønssag – statsautoriseret revisors solvensrapport i civil retssag falder uden for revisorlovens erklæringsbegreb	10.12.2025
	Revisornævnet · Revisornævnet afviser klage mod revisionsvirksomhed for undladelse ved ejerbog og ejerregister – kun Erhvervsstyrelsen kan indbringe revisionsvirksomhed selvstændigt	14.05.2025
	Revisornævnet · Revisornævnet afviser klage over statsautoriseret revisor – manglende dokumentation for retlig interesse i K/S-erklæringer (sag 066/2024)	14.05.2025
	Revisornævnet · Revisornævnet afviser klage over registreret revisor – klagen ikke tilstrækkelig konkretiseret (sag 090-2024)	14.05.2025
	Revisornævnet · Revisornævnet frifinder statsautoriseret revisor BB for brud på uafhængighed og god revisorskik ved revision af fællesejede selskaber med stridende kapitalejere	08.08.2023
	Revisornævnet · Revisornævnet frifinder statsautoriseret revisor for påstået interessekonflikt ved påtegning af årsrapporter for advokatpartnerselskab under likvidation	12.06.2023

§ 14 Tilsyn, straf og den historiske linje om generel uafhængighed

Uafhængighedskravet håndhæves ad tre spor. **Det disciplinære spor** går gennem Revisornævnet efter [§ 43](#) og [§ 44](#); nævnet består af en dommerformand og mindst 16 medlemmer med ligelig repræsentation af godkendte revisorer og regnskabsbrugere, og i sager om frakendelse eller forbud skal der efter [§ 43, stk. 2](#) altid medvirke mindst to revisorer og et tilsvarende antal regnskabsbrugerrepræsentanter. Erhvervsstyrelsen er den dominerende klager, typisk på grundlag af kvalitetskontrol efter [§ 29](#) eller undersøgelse efter [§ 37](#), og efter [§ 43, stk. 6, 2. pkt.](#), skal nævnet behandle en klage indbragt af bl.a. Erhvervsstyrelsen, Finanstilsynet, Skatteministeriet, anklagemyndigheden eller FSR – danske revisorer.

Det strafferetlige spor følger af [§ 54](#). Efter [stk. 1](#) straffes overtrædelse af bl.a. §§ 22-24 og [§ 24 c](#) med bøde, medmindre højere straf er forskyldt efter anden lovgivning, og efter [stk. 4](#) straffes med bøde eller fængsel indtil 4 måneder den revisor, der afgiver urigtig skriftlig erklæring eller skriftligt bevidner noget, hvorom den pågældende ingen kundskab har. Forældelsesfristen er 5 år, jf. [stk. 8](#).

En nyere illustration er byretsdommen **AM2025.02.27B** (Retten i Holstebro, 27. februar 2025), hvor en statsautoriseret revisor blev dømt i seks forhold for at have afgivet uafhængige revisorerklæringer med høj grad af sikkerhed, mens han var underlagt konkurskarantæne og et forbud efter [§ 8 b](#) mod at afgive sådanne erklæringer. Straffen blev fastsat til en samlet bøde på 100.000 kr. med forvandlingsstraf i 30 dages fængsel. Dommen viser, at erklæringsafgivelse i strid med revisorlovens kapacitetsregler ikke blot er et disciplinært, men et strafferetligt anliggende.

Det administrative spor – Erhvervsstyrelsens godkendelses- og dispensationspraksis – har historisk været langt mere indgribende, end den principbaserede § 24 lægger op til i dag. Erhvervsankenævnets ældre praksis efter de tidligere revisorlove om **generel** uafhængighed er lærerig som kontrast. I **94-43.185** (1995) blev en registreret revisor nægtet dispensation til at sidde i bestyrelsen for en spare- og lånekasse, uanset geografisk adskillelse og en intern inhabilitetsprocedure; styrelsen anførte, at pengeinstitutter "i særlig grad driver erhvervsvirksomhed med omfattende kontakter til andre erhvervsvirksomheder", og at det derfor er vanskeligt at forestille sig et bestyrelseshverv uden påvirkning af uafhængigheden. I **93-61.582** (1994) blev en registreret revisor nægtet tilladelse til at deltage i et interessentskab om renovering af en fredet købmandsgård, fordi aktiviteten måtte anses for entreprenør- og udlejningsvirksomhed. Og i **98-190.694** (1999) fik en statsautoriseret revisor afslag på dispensation til fortsat at eje og udleje en erhvervsejerlejlighed, som han havde ejet siden 1983 og udlejet passivt til et AMU-center – nævnet tiltrådte, at erhvervsvirksomhed ved siden af revisorhvervet "i almindelighed er egnet til at påvirke revisorens uafhængighed af erhvervsinteresser".

Denne generelle uforenelighedsmodel er afløst af den konkrete, principbaserede vurdering i § 24, som forarbejderne udtrykkeligt fremhæver: bestemmelsen "regulerer revisors konkrete uafhængighed, og kun de opgaver, der er omfattet af § 1, stk. 2". Revisorkommissionens betænkning nr. 1411/2002 om revisorlovgivning – uafhængighed og liberalisering udgør bindeleddet mellem de to regimer og drøfter netop, om begrebet offentlighedens tillidsrepræsentant kunne opretholdes ved ophævelsen af reglerne om generel uafhængighed.

En sidste, praktisk vinkel er uafhængighedens betydning ved myndighedernes **udpegning** af revisorer. I **2008-0017615** stadfæstede Erhvervsankenævnet Erhvervs- og Selskabsstyrelsens udpegning af en bestemt statsautoriseret revisor som medrevisor efter en minoritetsaktionærs anmodning. Selskabets indsigelser om samarbejdsvanskeligheder og honorarstørrelse blev afvist med den begrundelse, at indsigelser mod en foreslået kandidat kun tillægges vægt, hvis de rejser **begrundet tvivl om revisorens habilitet eller uafhængighed**.

LOV

Revisorloven § 1, stk. 2

Revisorloven § 43, stk. 1-6

Revisorloven § 44, stk. 1

Revisorloven § 54, stk. 1, 4, 8

PRAKSIS	Byretten · Statsautoriseret revisor idømt bøde på 100.000 kr. for afgivelse af seks sikkerhedserklæringer trods konkurskarantæne	27.02.2025
	Erhvervsankenævnet · Stadfæstelse af udpegning af medrevisor i aktieselskab efter anmodning fra minoritetsaktionær	24.02.2009
	Erhvervsankenævnet · Statsautoriseret revisor fik ikke dispensation til at eje udlejet erhvervslejlighed – uafhængighed ikke sikret	02.06.1999
	Erhvervsankenævnet · Registreret revisors ønske om bestyrelsespost i sparekasse afslået af hensyn til uafhængighed	14.02.1995
	Erhvervsankenævnet · Nægtet tilladelse til registreret revisors deltagelse i ejendomsprojekt i interessentskabsform	16.12.1994

§ 15 Sammenfatning: en retstilstand i bevægelse

Revisors uafhængighed efter [revisorloven § 24](#) er formelt en principbaseret standard, men i praksis er den langt hen ad vejen blevet forvaltet som en objektiv regel. Revisornævnets kendelser bærer gennemgående tre kendetegn: en fast normalbøde på 100.000 kr., en objektiv ansvarsnorm hvor revisors gode tro, faktiske afvikling af forbindelsen eller kompenserende foranstaltninger sjældent tillægges vægt, og en formalistisk bevisbedømmelse hvor CVR-registreringen på erklæringstidspunktet er afgørende – jf. **25-04813** og **24-00347**.

Den praktiske checkliste for revisor kan sammenfattes således:

- Afklar **først**, om opgaven er en erklæring med sikkerhed efter [§ 1, stk. 2](#). Er den det, gælder [§ 24](#) ufravigeligt; er den ikke, gælder alene oplysningspligten i [§ 16, stk. 4](#).
- Undersøg forholdene **for hele regnskabsperioden**, ikke kun på erklæringsdatoen – den tidsmæssige dobbeltdækning i [§ 24, stk. 1](#) er den hyppigste snublesten.
- Screen for de **absolutte** trusler i [uafhængighedsbekendtgørelsens § 2, stk. 1](#); her nytter sikkerhedsforanstaltninger ikke, jf. [§ 2, stk. 2](#).
- Udstræk screeningen til **opgaveteamet, revisionsvirksomheden og netværket**, jf. [§ 24, stk. 2](#), 2. pkt., og [§ 8](#) – den underskrivende revisor hæfter for teamets forhold, jf. **23-03736**.
- Sørg for, at **hver** underskrivende revisor selvstændigt opfylder kravet; en medunderskrivende uafhængig kollega er ikke en sikkerhedsforanstaltning, jf. **25-04669**.
- **Dokumentér** vurderingen ved accept efter [§ 15 a](#) og i arbejdsrapporterne efter [§ 24, stk. 5](#) – en indholdsløs standardkonklusion beskytter ikke, men bruges som bevis mod revisor.
- Ved fusion eller overtagelse i regnskabsperioden: identificér efter [§ 24, stk. 6](#) og afvikl inden for **3 måneder** fra transaktionens ikrafttræden, jf. [§ 24, stk. 7](#).
- Ved virksomheder af interesse for offentligheden: læg [forordning 537/2014](#) oven på [§ 24](#) – forbudte ydelser, 70 %- og 15 %-grænserne, forbuddet mod betinget honorar og rotationsreglerne, med den danske valgmulighed i [§ 24 a](#).

Det åbne spørgsmål er rækkevidden af **BS-40991/2023-OLR**. Østre Landsrets ordlydsbaserede fortolkning – at [uafhængighedsbekendtgørelsens § 2, stk. 1, nr. 5](#) alene rammer forbindelser med den reviderede virksomhed selv – fjerner hjemmelsgrundlaget under en betydelig del af Revisornævnets kendelser fra 2022-2025 om fælles medinvestering og fælles bestyrelsesposter med kundens ejere og ledelsesmedlemmer. Dommen er anket til Højesteret, jf. **ca233a0a-15fd-409c-9126-4b9c502518d3**, og indtil der foreligger en højesteretsdom, må området betragtes som uafklaret. Landsrettens principielle betoning af det skærpede hjemmelskrav ved disciplinære bøder – og af, at en ikke-bindende EU-henstilling ikke kan udvide en dansk bekendtgørelses ordlyd – har imidlertid en rækkevidde, der går ud over den konkrete bestemmelse.

For en bredere behandling af revisors erstatnings- og professionsansvar, påtegningens ansvar og ansvar over for tredjemand henvises til [revisoransvar](#).

LOV

Bekendtgørelse om godkendte revisorer og revisionsvirksomheders uafhængighed § 2, stk. 1, 2

Revisorloven § 1, stk. 2

Revisorloven § 15a, stk. 1

Revisorloven § 16, stk. 4

Revisorloven § 24, stk. 1-7

Revisorloven § 24a, stk. 1

PRAKSIS

Landsretten · Ophævelse af Revisornævnets bøder – passiv medinvestering med erklæringskundens ledelse udgør ikke forretningsmæssig forbindelse i uafhængighedsreglernes forstand

12.03.2026

Revisornævnet · Passiv medinvestering med erklæringskundens ledelse er ikke forretningsmæssig forbindelse – Revisornævnets disciplinærbøder ophævet af Østre Landsret (anket til Højesteret)	27.03.2026
Revisornævnet · Revisornævnet – bøde på 100.000 kr. for brud på uafhængighed: Revisor og erklæringskundens ejer var begge direktører i revisors eget selskab ved udvidet gennemgang	10.11.2025
Revisornævnet · Registreret revisor idømt bøde på 100.000 kr. for overtrædelse af uafhængighedsregler – fælles ejerskab med erklæringskunden i tredje selskab	10.11.2025
Revisornævnet · Bøde på 200.000 kr. for manglende uafhængighed – statsautoriseret revisor reviderede klienter trods ægtefælles forretningsmæssige tilknytning via fælles ejerskab i EE ApS	07.05.2024
Revisornævnet · Revisornævnet pålægger statsautoriseret revisor tillægsbøde for uafhængighedsovertrædelse – medarbejders dobbelte bestyrelsesposter skabte forretningsmæssig forbindelse med erklæringskunde	15.11.2023

REFERENCE Lovgrundlag

6 paragraffer

Revisorloven § 1	stk. 2	Revisorloven § 15a	stk. 1
Revisorloven § 16	stk. 1	Revisorloven § 24	stk. 1, 2, 3
Revisorloven § 24c	stk. 1	Revisorloven § 44	stk. 1

MATERIALE Citerede afgørelser

32 afgørelser

LANDSRET TEN · ANKEINSTANS		1
12.03.2026	Ophævelse af Revisornævnets bøder – passiv medinvestering med erklæringskundens ledelse udgør ikke forretningsmæssig forbindelse i uafhængighedsreglernes forstand	10739-12763
BYRET TEN · FØRSTE INSTANS		1
27.02.2025	Statsautoriseret revisor idømt bøde på 100.000 kr. for afgivelse af seks sikkerhedserklæringer trods konkurskarantæne	AM2025.02.27B
REVISORNÆVN ET · NÆVN / KLAGEINSTANS		26
27.03.2026	Passiv medinvestering med erklæringskundens ledelse er ikke forretningsmæssig forbindelse – Revisornævnets disciplinærbøder ophævet af Østre Landsret (anket til Højesteret)	ca233a0a-15fd-409c-9126-4b9c
10.12.2025	Bøde på 50.000 kr. for uafhængighedsbrud: Statsautoriseret revisor afgav erklæring for eget selskab under tvangsopløsning	25-07027
10.12.2025	Revisornævnet afviser klage over skønsrapport – statsautoriseret revisors solvensrapport i civil retssag falder uden for revisorlovens erklæringsbegreb	26-00287
10.11.2025	Registreret revisor idømt bøde på 100.000 kr. for overtrædelse af uafhængighedsregler – fælles ejerskab med erklæringskunden i tredje selskab	25-04669
10.11.2025	Revisornævnet – bøde på 100.000 kr. for brud på uafhængighed: Revisor og erklæringskundens ejer var begge direktører i revisors eget selskab ved udvidet gennemgang	25-04813

24.09.2025	Revisornævnet idømmer registreret revisor 200.000 kr. i bøde for uafhængighedsovertrædelse og mangelfuld revisionsdokumentation ved botilbud og holdingselskab (sag 001-2025)	25-00044
12.09.2025	Revisornævnet 014-2025: Statsautoriseret revisor bødelagt 100.000 kr. for uafhængighedsovertrædelse – fælles bestyrelsespost med revisionsklientens borgmester-bestyrelsesmedlem i erhvervsdrivende fond	25-03103
28.08.2025	Registreret revisor idømt bøde på 100.000 kr. – fælles bestyrelsespost i ejendomsselskab med revisionskundens bestyrelsesmedlem udgør forretningsmæssig forbindelse	25-04672
14.05.2025	Revisornævnet afviser klage over statsautoriseret revisor – manglende dokumentation for retlig interesse i K/S-erklæringer (sag 066/2024)	24-07818
14.05.2025	Revisornævnet afviser klage mod revisionsvirksomhed for undladelse ved ejerbog og ejerregister – kun Erhvervsstyrelsen kan indbringe revisionsvirksomhed selvstændigt	24-08440
14.05.2025	Revisornævnet afviser klage over registreret revisor – klagen ikke tilstrækkelig konkretiseret (sag 090-2024)	24-11752
28.02.2025	Bøde på 100.000 kr. for uafhængighedsbrud: Statsautoriseret revisor afgav kapitalerklæringer ved selskabsstiftelse, mens selskabskapitalen lå på revisionsvirksomhedens bankkonto (sag 062-2024)	24-07674
07.05.2024	Bøde på 200.000 kr. for manglende uafhængighed – statsautoriseret revisor reviderede klienter trods ægtefælles forretningsmæssige tilknytning via fælles ejerskab i EE ApS	24-00347
15.03.2024	Bøde på 100.000 kr. for tilsidesættelse af uafhængighed – statsautoriseret revisor med samtidige bestyrelsesposter som erklæringskundens ledelsesmedlem	23-09073
22.02.2024	Revisornævnet: Registreret revisor idømt 200.000 kr. bøde og betinget frakendelse for 10 overtrædelser af god revisorskik og uafhængighedsregler (sag 021-2023)	23-04081
16.02.2024	Revisornævnet: Bøde på 40.000 kr. til statsautoriseret revisor for mangelfuld revision af investeringsejendom, utilstrækkelig kundeaccept og manglende fremhævelse af bogføringsovertræk	23-09036
24.11.2023	Revisornævnet: Advarsel til statsautoriseret revisor for erklæring om tilbagebetaling af ulovligt kapitalejerlån uden tilstrækkelig dokumentation	23-02309
24.11.2023	Registreret revisor idømt bøde på 100.000 kr. – fælles bestyrelsesposter med revisionskunds bestyrelsesformand udgjorde forretningsmæssig forbindelse i strid med uafhængighedsreglerne	23-07636
15.11.2023	Revisornævnet 017-2023: Registreret revisor idømt bøde på 100.000 kr. for uafhængighedsbrud ved vurderingsberetning – fælles ejerskab med medejer udpeget til klientselskabets bestyrelse	23-03320
15.11.2023	Revisornævnet pålægger statsautoriseret revisor tillæggsbøde for uafhængighedsovertrædelse – medarbejders dobbelte bestyrelsesposter skabte forretningsmæssig forbindelse med erklæringskunde	23-03736
15.11.2023	Statsautoriseret revisor idømt bøde på 100.000 kr. for manglende uafhængighed – fælles ejerskab med revisionsklient i tredjeselskab (sag 028-2023)	23-05500

08.08.2023	Revisornævnet frifinder statsautoriseret revisor BB for brud på uafhængighed og god revisorskik ved revision af fællesejede selskaber med stridende kapitalejere	23-01118
08.08.2023	Revisornævnet: Registreret revisor bødelagt 100.000 kr. for manglende uafhængighed – fælles medejerskab af selskab med klientens eneejer	23-02856
14.06.2023	Revisornævnet: Registreret revisor bødelagt for manglende uafhængighed ved fælles bestyrelsesposter med revisionsklient	22-15217
14.06.2023	Registreret revisor AA bødelagt 150.000 kr. for brud på uafhængighedsregler ved erklæring om tilbagebetaling af lån fra eget selskab – Revisornævnet sag 063-2022	22-16421
12.06.2023	Revisornævnet frifinder statsautoriseret revisor for påstået interessekonflikt ved påtegning af årsrapporter for advokatpartnerselskab under likvidation	22-15209

ERHVERVSANKENÆVNET · NÆVN / KLAGEINSTANS

4

24.02.2009	Stadfæstelse af udpegning af medrevisor i aktieselskab efter anmodning fra minoritetsaktionær	2008-0017615
02.06.1999	Statsautoriseret revisor fik ikke dispensation til at eje udlejet erhvervslejlighed – uafhængighed ikke sikret	98-190.694
14.02.1995	Registreret revisors ønske om bestyrelsespost i sparekasse afslået af hensyn til uafhængighed	94-43.185
16.12.1994	Nægtet tilladelse til registreret revisors deltagelse i ejendomsprojekt i interessentskabsform	93-61.582

FORARBEJDE Betænkninger

1 reference

Revisorlovgivning - uafhængighed og liberalisering

nr. 1411 · 2002 · Økonomi- og Erhvervsministeriet